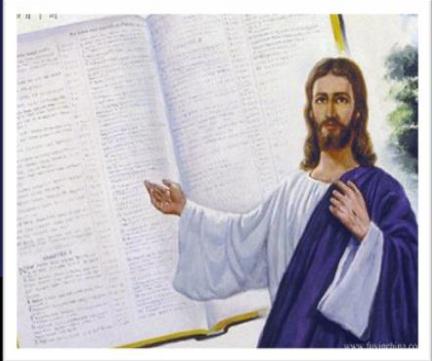

POUKE IZ BIBLIJE:

PSALMI

KAKO ČITATI PSALME

Upamtite stih

LUKA 24, 44.45 :

“I reče im: ovo su reči koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. Tada im otvori um da razumiju pismo.“

Božja misija za nas

Knjiga Psalama, također poznata kao Psalmi, vrhunac je jevrejske poezije. Kao nadahnjujuća i nadahnuta zbirka pesama, Psalmi izražavaju raznolike osečaje i borbe vernika obuhvatajući razdoblje od ujedinjenog izraelskog carstva (10. vek pr. Hr.) do 5. vek pr. Hr., nakon izgnanstva. Psalmi obuhvataju mnoštvo žanrova: pesme zahvalnosti, hvale, priznanja, molitve za izbavljenje, hvalospeve za zaštitu, razmišljanja o Stvoriteljevim delima itd. Dok budemo proučavali Psalme u ovom tromeseću, razmišljaćemo o ovoj bogatoj raznolikosti.

**“Onda im reče: ‘Ovo su
reči koje sam vam govorio
dok sam bio sa vama:
treba da se ispuni sve što
je napisano za mene u
Mojsijevom Zakonu,
Prorocima i Psalmima.’
Tada im je otvorio oči da
razumeju Pismo”**

(Luka 24,44.45 NSP)

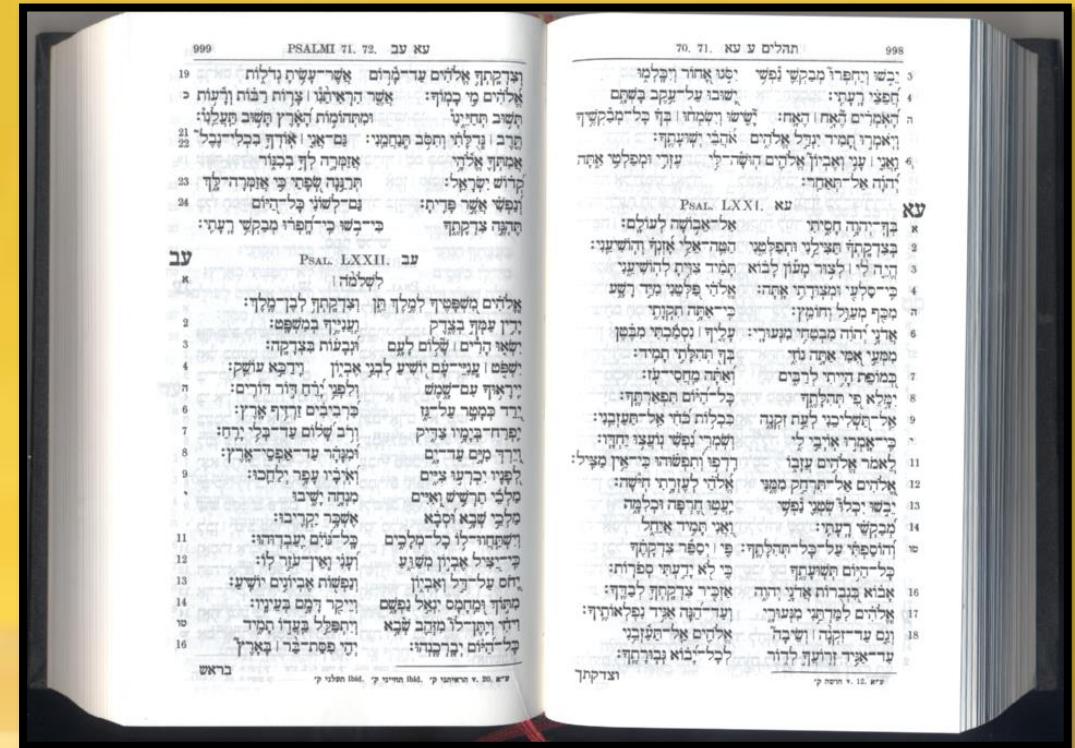

Kako čitati Psalme? Knjigu Psalmi treba pročitati imajući u vidu da je to neobična knjiga na mnogo načina.

Za razliku od ostalih knjiga Biblije, pisali su je različiti autori, u različitim vremenima i okolnostima: od Mojsija do povratka iz vavilonskog izgnanstva.

Pokriva teme i stilove raznovrsne kao pohvale, nesavršenost, jadanje, istorija...

Iznad svega, moramo imati na umu da je to nadahnuta knjiga, gde nam se Sveti Duh direktno obraća.

➡️ Knjiga himni.

➡️ Autori i njihova iskustva.

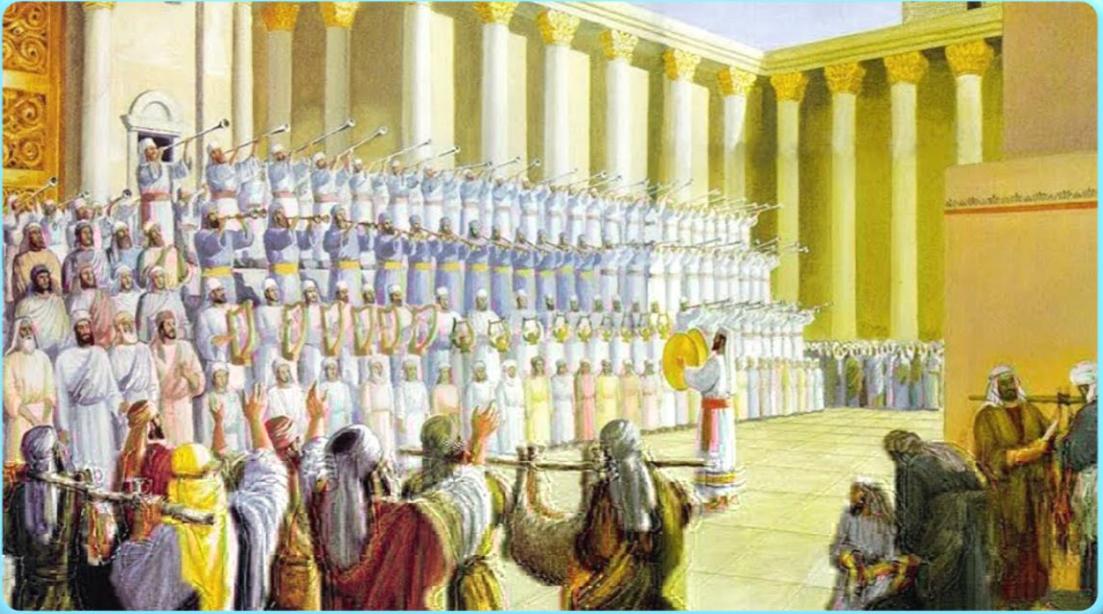
➡️ Teme i stil.

➡️ Knjiga molitava.

➡️ Glavna ličnost: Bog.

KNJIGA HIMNI

"Tog dana je David prvi put naredio da Asaf I njegova braća prinose hvale" (1. Knjiga dnevnika 16,7)

Neki od njih su korišćeni u posebnim trenucima:

U trenucima bogosluženja u subotu (Ps. 92)

Tokom hodočašća godišnjih festivala i mladog meseca ("Egipatski halel" Ps. 113-118; i "veliki halel" Ps. 136)

Jutarnje obožavanje u sinagogama ("dnevni halel" Ps 145-150)

Naziv knjige potiče od grčke reči Psalmoi (pesme otpevane uz muzičku pratnju), što je naslov knjige u Septuaginti (LXX). Na hebrejskom se zove Tehillim (Hvale).

Psalme su koristili kao himne za pevanje tokom bogosluženja u Hramu i sinagogama.

Referenca se upućuje na instrumente, melodije i vođe hora u eksponentu nekoliko psalma (npr. Ps. 9; 45; 88).

Rana crkva je takođe usvojila knjigu Psalms kao bogoslužbene himne (Kol. 3,16; Ef. 5,19).

AUTORI I NJIHOVA ISKUSTVA

"Davidov psalam, kad je bežao od Avesaloma sina,
svojega." (Naslov psalma. Pročitajte celi Psalm 3.)

Većinu psalama napisao je David (2. Sam. 23,1). Drugi autori su bili:

Asaf i njegovi sinovi (50, 73-83)

Sinovi Koreja (42, 44-47, 49, 84-85, 88)

Heman Zarin (88, kao ko-autor)

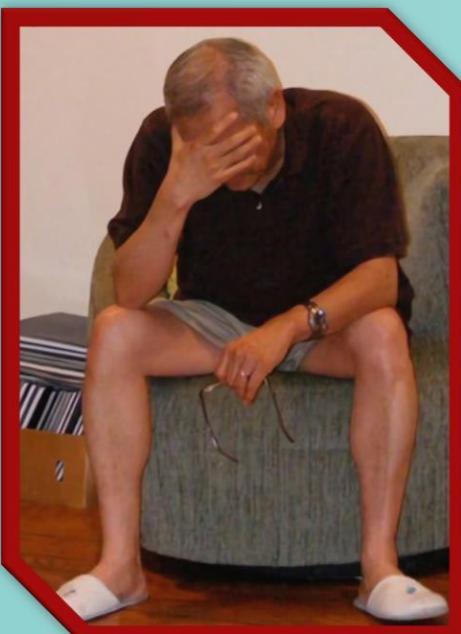
Etan Zarin (89)

Solomun (72, 127)

Mojsije (90)

Mnogi psalmi otkrivaju lično iskustvo svojih autora (veoma slično našem):

- ◆ Poteškoće
- ◆ Sumnje i patnje
- ◆ Iskustva božanskog praštanja
- ◆ Radosti
- ◆ Odanost i zahvalnost Bogu za njegovu vernost i ljubav
- ◆ Nada u Boga
- ◆ Vera u božanska obećanja
- ◆ Svedočenje o iskupljenju
- ◆ Vapaj za spasenjem

TEMA I STIL

"Nebesa pričaju o slavi Božjoj, nebo objavljuje delo ruku njegovih." (Psalam 19,1 NSP)

Psalmi opisuju najrazličitije teme koje obuhvataju celokupno ljudsko iskustvo i njihov odnos sa Bogom:

- ➡ Himne koje hvale Boga kao Stvoritelja, Suverena i Sudiju.
- ➡ Psalmi Dana zahvalnosti za Božje obilje blagoslovaL.
- ➡ Tužaljke mole Boga da nas oslobodi problema.
- ➡ Mudrost psalama sa praktičnim uputama za život.
- ➡ Psalmi Davida cara koji ukazuju na Hrista kao cara I oslobodioca.
- ➡ Istoriski psalmi koji preispituju prošlost Izraela I Božju vernost

Napisani su u obliku poezije. Jevrejska poezija se razlikuje od zapadne poezije. Neki od njihovih stilova su:

Paralelizam

Kombinacija reči, fraze ili misli simetrično, ponavljajući ili suprotstavljajući ideju

Kada vidim tvoje nebo, rad tvojih prstiju, mesec i zvezda koje si formirao (Ps. 8,3)

Slikovitost

Korišćenje figurativnog jezika

Neka reke tapšu rukama; Neka brda budu radosna zajedno (Psalm 98,8)

Merism

Izražavanje celine kroz kontrastne delove

O Jehova, Bože mog spasenja, danju i noću plačem pred tobom (Psalm 88,1)

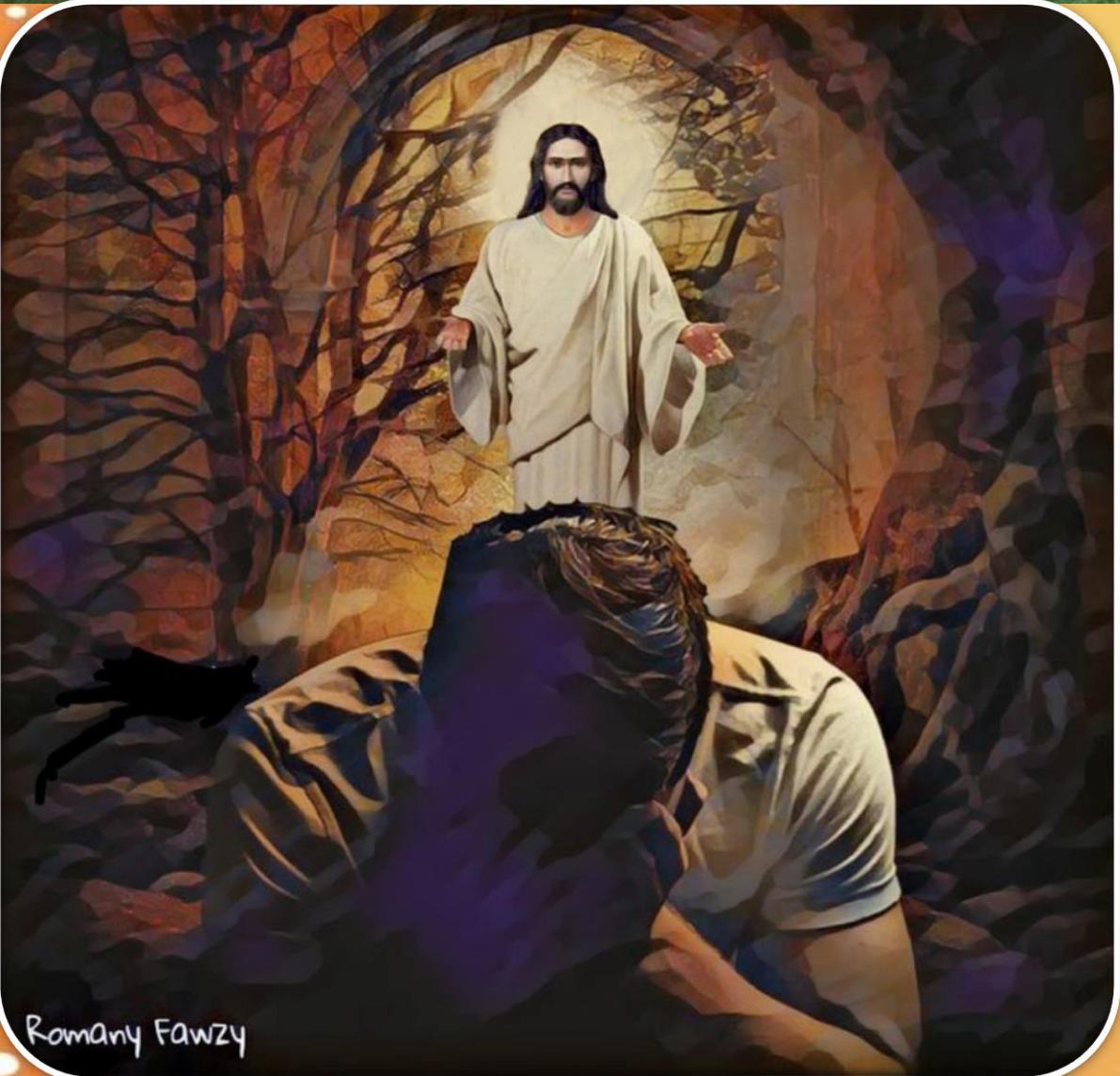
Igre reči

Oni koriste reči sa sličnim zvukovima da bi istakli poruku. U Psalmu 96,5 stvara se predstava o rečima između elohima (bogovi) i elilima (idoli)

Jer svi su bogovi naroda idoli; ali Gospod je stvorio nebesa (Psalm 96,5 VŽB)

KNJIGA MOLITAVA

"Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj" (Psalam 143,1)

Romany Fawzy

Psalmisti se lično obraćaju Bogu u molitvi: „Slušaj viku moju care moj I Bože moj! Jer se tebi molim, Gospode!” (Ps 5, 2).

U psalmima Bog i čovjek živo komuniciraju. Kroz molitve i hvalospjeve čovjek – pod nadahnućem Svetoga Duha – govori o svojoj nadi, strahu, ljutnji, tuzi i bolu. Osećaji koji nadilaze okolnosti, religiju, etničku pripadnost ili pol svojih čitatelja. Svi se možemo identifikovati, u jednom ili drugom trenutku, sa sadržajem psalama.

Možemo da opazimo u ovim molitvama direktnu akciju Duha Božijeg. "Ovo su poslednje Davidove reči. 'Govori David sin Jesejev [...] pevač pesama Izraelovih. Duh Gospodnji govori preko mene, reč je njegova na mome jeziku'" (2. Sam. 23,1.2).

Mi takođe dišemo nadom da Bog čuje našu molitvu: "Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega." (Ps. 66,19).

ITS PROTAGONIST: GOD

“Sada vidim da Gospod čuva pomazanika svojega: sluša ga sa svetog neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava.” (Psalam 20,6)

Kao i u životu psalmiste, Bog mora da zauzme centralno mesto u našim životima, i znamo da možemo računati na njega za sve.

Psalam 16,8 On je uvek u našim mislima.

Psalam 44,8 Slavimo Ga i stalno hvalimo.

Psalam 46,1 On je naša zaštita i snaga.

Psalam 47,1 Pozdravljamo ga sa radošću.

Psalam 57,2 Prizivam Boga viđnjega koji mi dobro čini.

Psalam 62,8 Izlivamo srce svoje pred njim.

Psalam 82,8 Ustani Bože I sudi zemlji.

Psalam 121,7 Gospod će te sačuvati od svakoga zla.I

Zahvaljujući Psalmisti, znamo da nas Bog čuje, iako ne možemo da ga vidimo, i uslišava naše molitve u pravo vreme (Ps. 3,4; 10,1; 20,5.6).

Bog je u svom Svetom hramu, ali je i pored mene (Ps. 11,4; 23,4).

Možemo biti samouvereni i sigurni u njegovom prisustvu (Ps. 119,58).

“U Davidovim psalmima se ogleda čitav niz iskustava, od najdublje svesti o krivici i osuđivanja samoga sebe do najplemenitije vere i najuzvišenijeg odnosa sa Bogom. Zapis o njegovom životu govori da greh može da donese samo sramotu i jad, da Božja ljubav i milost može da dosegne do najvećih dubina, da vera može da podigne pokajanu dušu da bude usvojena među Bođje sinove. Od svih obećanja koja Njegova reč sadrži to je jedno od najsnađnijih svedočanstava o Božjoj vernosti, pravednosti i zavetnoj milosti.”

Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, str. 754, original.

ZAKLJUČAK

U uvodu u ovosedmičnu pouku za ovo tromeseče osvrnuli smo se na sledeće teme:

- 1. Istorijска pozadina Psalama**
- 2. Različiti žanrovi ili vrste pesama**
- 3. Biblijske smernice za bogosluženja.**

Osim toga, proširili smo svoje proučavanje Psalama i sledećim temama: a) struktura Psalama; b) različita pesnička sredstva kojima su pisci Psalama izražavali svoje osećaje; c) glavna podela knjiga unutar Psalama.

PRIMENA

Kako mi znanje iz pouke: "Kako čitati Psalme", može pomoći danas?

Razumevši da mi Isus želi pomoći, da se podsetim naloga: "Utolite i znajte da sam ja Bog" (Ps.46,10), da shvatim da je Biblija još uvek Božji najveći dar koji otkriva Njegov plan otkupljenja,

- Da li želim da usred društvenih i kulturoloških uticaja prihvatom Sveto pismo kao autoritativno, nepogrešivo otkrivenje Božje volje?
- Da li želim da ostanem veran čitavom Pismu a to znači da držim i zapovesti Božje i imam svedočanstvo Isusa Hrista?

PRENOŠENJE ISTINE

Koje promene treba da ostvarim u svom životu?

- Koje biblijsko načelo iz ove pouke možemo primeniti danas?

PLAN

Kako pouku: "Kako čitati Psalme", možemo koristiti idući tjedan?

Razgovarajte u razredu ili skupini:

- 1. Pročitaj** *1. Dnev. 16,7; Nem. 12,8; Ps. 18,1; 30,1; 92,1; 95,2; 105,2; Kol. 3,16; Jakov 5,13.* Koje su okolnosti dovele do pisanja pojedinih psalama? Kada je Božji narod koristio Psalme?
- 2. Pročitaj** *Ps. 25,1-5; 42,2; 75,2; 77,2; 64,2.3; 88,2-4; 89,2.* Šta nam ti psalmi otkrivaju o iskustvima kroz koja su prolazili njihovi autori?
- 3. Pročitaj** *Ps. 88,3.4.* Čiji je to vapaj? Može li to biti vapaj neke duše iz 21. stoljeća?
- 4. Pročitaj** *Ps. 3; 33,1-3; 109,6-15.* O kojim različitim aspektima ljudskog iskustva ti psalmi govore?
- 5. Pročitaj** *2. Sam. 23,1.2; Rim. 8,26.27.* Čemu nas ovi stihovi uče o molitvi?
- 6. Pročitaj** *Luka. 20,42.43.* Da li je Isus čitao psalme?
- 7. Pročitaj** *Ps. 16,8; 44,9; 46,2; 47,2.8; 57,2; 62,9; 82,8; 121,7.* Koje je mesto Bog zauzimao u životu psalmista?
- 8. Pročitaj** *Ps. 11,4; 10,1; 41,13.* Gde je sve Bog istovremeno?